

Kvalitet i uddannelserne

Nedenfor bliver der redegjort for en række mål, hvis udvikling kan bidrage positivt til udviklingen af kvaliteten i uddannelserne.

Mål 1. Uddannelserne skal møde kompetencebehovene på arbejdsmarkedet

Det betyder, at uddannelserne skal kunne give de uddannelsessøgende de kompetencer, der er brug for i jobfunktionerne, som uddannelserne er rettet mod.

Indsatsområder – for at fremme kvalitetsmålet kan der arbejdes med følgende indsatsområder:

PASS

- PASS har direkte indflydelse på, hvordan uddannelserne sikrer de rette kompetencer i forhold til arbejdsmarkedets behov. Udvalget bør derfor indarbejde temaet i sin handlingsplan og aktivitetsplan.

Det kan fx dreje sig om temadrøftelser om udviklingen i arbejdsopgaver på baggrund af analyser, indmeldinger fra de lokale uddannelsesudvalg eller indmeldinger fra parterne.

- Der er brug for at indhente information om den lokale tilrettelæggelse af uddannelserne. PASS har fx ikke information om anvendelsen af de valgfrie specialefag. Denne type af information kan give viden om, hvilke faglige emner, som praktikstederne, eleverne og skolerne prioriterer.

De lokale uddannelsesudvalg

- På det lokale niveau bør de lokale uddannelsesudvalg have særligt fokus på de lokale kompetencebehov, og de bør sørge for temaet indgår i deres årsplaner.

De lokale uddannelsesudvalg kan fx med faste intervaller sætte temaet på dagsordenen.

- PASS og de lokale uddannelsesudvalg bør i fællesskab arbejde på at udvikle samarbejdet om at sikre den bedst mulige dækning af kompetencebehovene på arbejdsmarkedet.

Det kan fx ske på dialogmøder mellem udvalget og de lokale uddannelsesudvalg. (Er sat på aktivitetsplanen). De besluttede nyhedsbreve til LUU efter hvert PASS-møde vil medvirke til at fremme dialogen.

Sekretariatet

- Sekretariatet bør fortsat udvikles i retning af et videnscenter, der gennem analyser og vidensformidling kan understøtte og fremme parternes arbejde med at udvikle og nå dette mål.

Det sker gennem sekretariatets medvirken ved udarbejdelsen af analyser samt gennem vidensdeling i sekretariatet.

Vurderingen af kvalitetsudviklingen

- Der bliver i slutningen af 2014 foretaget en vurdering af udviklingen af de processer PASS har igangsat samt af udviklingen i dialogen med de lokale uddannelsesudvalg, som samlet set sikrer en løbende proces for at fremme dette mål. Vurderingen kan være baseret på spørgsmål om processen til LUU.
- Som del af den overordnede vurdering af uddannelserne, kan PASS desuden følge udviklingen i nogle af de centrale nøgletal. Herunder eksempelvis beskæftigelsesfrekvensen og søgningen til uddannelserne. Disse tal påvirkes af en lang række faktorer. Alligevel kan disse indikatorer vise, i hvor høj grad uddannelserne møder de oplevede og prioriterede kompetencebehov på arbejdsmarkedet.

Afledte virkninger

For de uddannelsessøgende

De uddannelsessøgende vil opleve det som kvalitet, når PASS arbejder målrettet med, at uddannelsernes mål er relevante i forhold til kompetencebehovene, fordi deres sikkerhed for at opnå og opretholde beskæftigelse bliver forøget.

For arbejdspladserne

Arbejdspladserne vil opleve bedre kvalitet, når PASS arbejder målrettet med, at uddannelsernes mål er relevante i forhold til kompetencebehovene, når nye medarbejdere bliver bedre til at løse arbejdsopgaverne og udfylde arbejdsfunktionerne.

Mål 2. Uddannelserne skal tilrettelægges, så de er praksisnære

Det betyder, at de uddannelsessøgende ved, hvad arbejdslivet kræver af dem, at de får en forståelse af deres egen og andres rolle i praksis, og at de kan reflektere over konkrete arbejdsituationer og koble teori på.

Indsatsområder – for at fremme kvalitetsmålet kan der arbejdes med følgende indsatsområder:

Praksisnær læring bygger i høj grad på, hvordan undervisningen er tilrettelagt. PASS har ikke direkte indflydelse på undervisningens tilrettelæggelse, så udviklingen af dette kvalitetsmål afhænger i høj grad af et samarbejde med udbyderne centralt og lokalt.

PASS

- PASS har en indirekte indflydelse og udvalget kan indgå i et samarbejde med skoleforeningerne om at udvikle en fælles opfattelse af begrebet "praksisnær læring".

Det er sat på dagsordenen i dialogen med Danske SOSU-skoler. Der er enighed om, at der skal udvikles en fælles forståelse af betydningen af "praksisnær undervisning", og det kan sættes på dagsordenen for konferencer og dialogmøder.

- Der bør udvikles et samarbejde med skoleforeningerne og udbyderne om at udvikle den praksisnære undervisning ud fra best practice – fx konferencer.

De lokale uddannelsesudvalg

- På det lokale niveau bør de lokale uddannelsesudvalg samarbejde med udbyderne om at udvikle praksisnær læring, så der på EUD-området fx kommer bedst mulig sammenhæng mellem skoleundervisningen og oplæringen i praktikken.

Vurderingen af udviklingen

- Det foreslås, at der i slutningen af 2014 sker en vurdering af indsatsen i forhold til dette kvalitetsmål. Det skal vurderes, om der er udviklet en fælles opfattelse af begrebet "praksisnær læring", herunder om der har været gennemført aktiviteter, der kan udbrede indsatsen for at fremme praksisnær læring. Det er tegn på, at kvaliteten af dette mål udvikler sig, hvis dialogen mellem arbejdspladserne og udbyderne om praksisnær læring udvikler sig, og hvis parterne vurderer, at der sker en positiv udvikling.

Afledte virkninger

For de uddannelsessøgende

De uddannelsessøgende vil opleve en bedre kvalitet, fordi praksisnær undervisning vil give de uddannelsessøgende bedre forudsætninger for hurtigt at kunne indgå i arbejdet på arbejdspladserne og give mulighed for at kunne omsætte deres nye viden til anvendelsen i praksis.

For arbejdspladserne

Arbejdspladserne vil opleve bedre kvalitet, fordi praksisnær undervisning vil give større udbytte for arbejdspladserne, fordi eleverne og deltagerne bliver bedre til at kunne indgå i arbejdet, samt vil kunne medvirke til at forbedre det faglige miljø på arbejdspladserne.

Mål 3. Uddannelserne skal være fleksible

Det betyder, at uddannelserne skal tilrettelægges, så de bedst muligt passer til de uddannelsessøgendes og arbejdspladsernes behov og understøtter mulighederne for at få det bedste udbytte af uddannelserne.

Indsatsområder – for at fremme kvalitetsmålet kan der arbejdes med følgende indsatsområder:

PASS har indirekte indflydelse på dette kvalitetsmål gennem de rammer, der bliver givet for uddannelsen i bekendtgørelsen og uddannelsesordningen.

De lokale uddannelsesudvalg har mere direkte indflydelse, da de kan drøfte udbuddet og uddannelsernes tilrettelæggelse direkte med udbyderne.

PASS

- PASS bør have som mål at arbejde for, at uddannelserne udbydes og gennemføres, så det sker mest hensigtsmæssigt i forhold til elevernes og arbejdspladsernes vilkår. PASS bør derfor opstille mål for dette.

Det kan fx dreje sig om at sikre sammenhængende uddannelsesforløb, at uddannelsesudbuddet tager hensyn til arbejdspladsernes årsrytme mv. Dette mål kan fremmes gennem dialog med udbyderne og med ministeriet.

Lokale uddannelsesudvalg

- På det lokale niveau bør de lokale uddannelsesudvalg have særligt fokus på den fleksible tilrettelæggelse, og de bør i dialog med skolen drøfte, hvordan dette mål bedst muligt kan blive fremmet. Det lokale uddannelsesudvalg bør fx drøfte principperne for afkortning og forlængelser af uddannelserne

Vurderingen af udviklingen

Der kan om et år eller to gennemføres en vurdering af, hvilke forandringer og resultater, der er nået på centralt og lokalt niveau. Kan det konstateres, at udbydernes udbud og deres tilrettelæggelse af udbuddet i højere grad passer til arbejdsmarkedets behov? PASS arbejder forsat på, at det bliver muligt at få information om afkortninger og forlængelser.

Det kan være relevant prioritere midler til at gennemføre en evaluering, der fx kan analysere, hvordan fx skoleperioderne og optagelsen af uddannelsessøgende passer med årsrytmen på arbejdspladserne? Har de uddannelsessøgende sammenhængende uddannelser? Passer skolernes udbud af valgfri specialefag med de uddannelsessøgendes og arbejdspladsernes ønsker?

En drøftelse i PASS om de nuværende bestemmelser for optaget (er det skolerne eller praktikstederne, der i fremtiden skal bestemme, hvilke elever der bliver indgået uddannelsesaftaler med?)

Afledte virkninger

For de uddannelsessøgende

De uddannelsessøgende vil opleve en bedre kvalitet, når PASS arbejder målrettet med, at uddannelserne tilrettelægges fleksibelt, fordi de uddannelsessøgende vil opleve uddannelserne som sammenhængende.

For arbejdspladserne

Arbejdspladserne vil opleve en bedre kvalitet, når PASS arbejder målrettet med, at uddannelsernes tilrettelægges fleksibelt, fordi deres elevers uddannelsesplan passer bedst muligt til elevernes forudsætninger arbejdspladsernes tilrettelæggelse af arbejdet.

Mål 4. Uddannelsernes faglige niveau skal være højt

Det betyder, at uddannelsernes faglige mål skal opfylde kompetencebehovene på det bedst mulige niveau inden for EUD, samt at undervisningen bliver gennemført, så der sker den bedst mulige formidling af uddannelsens mål.

Indsatsområder – for at fremme kvalitetsmålet kan der arbejdes med følgende indsatsområder:

PASS

- PASS har direkte indflydelse på fastsættelsen af uddannelsernes mål. PASS bør derfor jævnligt vurdere de faglige niveauer i uddannelserne og bør derfor have dette kvalitetsmål i deres handlingsplaner og aktivitetsplaner.

Det kan fx ske ved, at udvalgene periodisk drøfter uddannelsernes faglige niveau, og i samarbejde med ministeriet drøfter muligheden for eventuelle tilpasninger.

- PASS har indirekte mulighed for at fremme undervisningens kvalitet ved at indbyde underviserne til dialogmøder og lærerkonferencer om faglige og pædagogiske emner, samt om undervisningen i bestemte fag.

De lokale uddannelsesudvalg

- De lokale uddannelsesudvalg bør have særligt fokus på dialogen med udbyderne om kvaliteten i form af niveauet i undervisningen, og de bør sørge for temaet indgår i deres årsplaner.

De lokale uddannelsesudvalg bør eventuelt en gang om året sætte temaet på dagsordenen.

Samarbejde mellem PASS og lokale uddannelsesudvalg

- Kvaliteten i form af niveauet i uddannelsen og i undervisningen kan blive højet, hvis PASS og de lokale uddannelsesudvalg arbejder med talentudvikling. Talentudvikling vil fx medvirke til fremme det faglige miljø på skolerne både blandt eleverne og lærerne.

PASS kan udvikle mulighederne for at arbejde med talenter gennem udviklingen af særlige uddannelsesstilbud og ved at sikre synlige veje til videreuddannelse. Det drejer det sig blandt andet om DM samt fx oprettelsen af særlige talenthold.

Samarbejde med skoleforeningerne

- PASS og udbyderne bør udvikle dialogen om, hvordan det faglige niveau i uddannelserne sikres bedst muligt. Dette kan ske i samarbejde med skoleforeningerne.

Der er etableret et samarbejde mellem PASS og skoleforeningerne. Dette tema er sat på dagsordenen og bør prioriteres.

- PASS og udbyderne bør i fællesskab udvikle dialogen om, hvordan der opnås den bedst mulige kvalitet i form af niveauet i undervisningen. Dette samarbejde kan ske i regi af skoleforeningerne.

Der bør ske en fortsat udvikling af samarbejdet mellem PASS og Danske SOSU-skoler, så der er mulighed for at drøfte dette tema. Det drejer sig på EUD-området blandt andet om organiseringen og indholdet af de afsluttede prøver.

Vurderingen af udviklingen

- Der bør foretages en vurdering af udviklingen af dette kvalitetsmål i løbet af de kommende to år. De elementer, der skal evalueres er PASS' aktiviteter på området, udviklingen af og resultaterne af dialogen med skoleforeningerne, samt om der kan konstateres konkrete resultater i forhold til arbejdet med talentudvikling.
- Som del af den overordnede vurdering af uddannelserne, kan udvalget desuden følge udviklingen i nogle af de centrale nøgletal. Herunder eksempelvis karakterniveauet i EUD sammenhæng. Disse data er ikke direkte og objektive indikatorer på det faglige niveau, men kan stadig have udvalgets interesse i forhold til den overordnede udvikling.
- Parternes dialog med egne medlemmer er vigtig i forhold til vurderingen af det faglige niveau og undervisningen.

Afledte virkninger

For de uddannelsessøgende

De uddannelsessøgende vil opleve en bedre kvalitet, hvis PASS arbejder målrettet med uddannelsernes faglige niveau og undervisningens kvalitet, fordi elevernes faglige viden bliver forøget, deres indlæring bliver forbedret, samt fordi de vil opleve sig godt rustet til at varetage arbejdsopgaverne.

For arbejdspladserne

Arbejdspladserne vil opleve en forbedret kvalitet, når der arbejdes målrettet med, at uddannelsernes faglige niveau er i overensstemmelse med kompetencebehovene, fordi nye medarbejdere kan løse arbejdsopgaverne og udfylde arbejdsfunktionerne bedre end tidligere.

Mål 5. Uddannelserne skal være tilgængelige

Det betyder, at udbuddet af uddannelserne bedst muligt skal kunne opfylde de uddannelsessøgendes behov for at få den rette uddannelse på rette tid og sted.

Indsatsområder – for at fremme kvalitetsmålet kan der arbejdes med følgende indsatsområder:

PASS

- PASS bør have en politik i forhold til udbuddet af uddannelserne. Udvalgets udbudspolitik bør derfor indeholde en afvejning af hensynet til et geografisk spredt udbud, der sikrer nærhed og tilgængelighed, i forhold til elev/deltager-grundlaget og muligheden for at udvikle et fagligt miljø. Jo større uddannelsesaktivitet hos en udbyder, jo bedre grundlag er der for et godt fagligt miljø.

De lokale uddannelsesudvalg

- De lokale uddannelsesudvalg bør drøfte med udbyderne, hvordan der bedst kan sikres et lokalt udbud af fx valgfri specialefag, samt om hvordan udbuddet bedst bliver dækket af kvalificerede undervisere.

Samarbejdet mellem PASS og lokale uddannelsesudvalg

- PASS og de lokale uddannelsesudvalg bør være i dialog om mulige systemproblemer i forhold til udbuddet.

Det kan ske på konferencer og dialogmøder.

Vurderingen af udviklingen

- Der skal ske en regelmæssig vurdering af udbyderens udbud af EUD set i forhold til opretholdelse af stærke faglige miljøer. Resultatet af vurderingen bør sammenholdes med PASS' strategi i forhold til udbuddet.

Afledte virkninger

For de uddannelsessøgende

De uddannelsessøgende vil opleve en bedre kvalitet, når PASS arbejder med, at der er den rette balance mellem udbuddet og grundlaget for opretholdelsen af de faglige miljøer, der medvirker til at sikre uddannelsernes faglige niveau.

For arbejdspladserne

Arbejdspladserne vil opleve en bedre kvalitet, når PASS arbejder målrettet med, at der er den rette balance mellem udbuddet og grundlaget for opretholdelsen af de faglige miljøer, fordi uddannelserne udbydes så tæt som muligt på arbejdspladserne, uden at der er gået på kompromis med det faglige niveau

Mål 6. Uddannelserne skal give formelle kompetencer

Det er en kvalitet, at uddannelserne fører til formel kompetence, der bliver anerkendt landsdækkende.

Det betyder, at alle deltagere opnår en formel kompetence inden for det offentlige uddannelsessystem, og at kompetencerne bliver dokumenteret med et bevis eller lignende.

Indsatsområder – for at fremme kvalitetsmålet kan der arbejdes med følgende indsatsområder:

PASS

- PASS bør have som mål at medvirke til, at uddannelserne udvikles, så de er dækkende for de kompetencebehov, der kan konstateres over hele landet – og dermed sikrer, at geografiske eller faglige områder kan få opfyldt deres kompetencebehov.
- Dette kvalitetsmål skal ses i sammenhæng med, at der fra forskellige sider til tider fremsættes ønsker en højere grad af specialisering – fx gennem forslag om lokalt udviklede uddannelser. En højere grad af specialisering kan være i modstrid med opretholdelsen af en landsdækkende anerkendt kompetence.

De lokale uddannelsesudvalg

- De lokale uddannelsesudvalg have fokus, at det lokale uddannelsesudbud passer til det lokale arbejdsmarked – og at uddannelserne stadig holdes inden for de gældende rammer, der er grundlaget for at sikre den nationale kompetence – og ikke medvirke til, at der udvikles uddannelser, der ligger uden for det offentlige uddannelsessystem.

Vurderingen af udviklingen

- Det vil være et tegn på, at dette mål kræver ny opmærksomhed, hvis der ses lokale uddannelsesinitiativer, der ligger uden for de nuværende rammer – det kan være nye lokale uddannelser, der ligger uden for de formelle uddannelser.

Afledte virkninger

For de uddannelsessøgende

Det er en kvalitet for de uddannelsessøgende, at de overalt i landet kan få anerkendt de kompetencer, som de har opnået gennem deltagelse i det formelle uddannelsessystem.

For arbejdspladserne

Den landsdækkende kompetence giver større fleksibilitet på arbejdsmarkedet, og giver arbejdspladserne større sikkerhed i forhold til den arbejdskraft, som arbejdspladserne har brug for.

Mål 7. Information om uddannelserne skal være let tilgængelig, og uddannelserne skal have en enkel administration

Det betyder, at det skal være enkelt for både de uddannelsessøgende og virksomhederne at finde de relevante informationer om uddannelsernes indhold samt de formelle og økonomiske rammer for uddannelserne.

Det betyder desuden, at det skal være nemt for både eleverne at søge optag og for virksomhederne at kunne ansætte eleverne samt gennemføre uddannelserne med så få administrative procedurer som muligt.

Indsatsområder – for at fremme kvalitetsmålet kan der arbejdes med følgende indsatsområder:

- Både PASS og de lokale uddannelsesudvalg bør have som mål at medvirke til, at der findes synlig og let tilgængelig information om uddannelserne.

Det omfatter fx hjemmesider, skriftlig information, informationsmøder mv. om uddannelsernes indhold, udbuddet og de økonomiske vilkår (AUB, SU, elevløn mv.).

PASS

- PASS bør overvåge uddannelsessystemernes udvikling i forhold til de administrative procedurer, som eleverne og arbejdspladserne skal bruge i forbindelse med uddannelserne.
- PASS bestemmer fx proceduren for godkendelsen af private praktiksteder. Andre administrative procedure er bestemt af ministeriet, og PASS kan gå i dialog med ministeriet og påpege eventuelle uhensigtsmæssigheder.

De lokale uddannelsesudvalg

- De lokale uddannelsesudvalg bør have øje for, at udbyderne lokalt ikke indfører nye administrative procedure, der gør brugen af uddannelserne mere besværlig.

Vurderingen af udviklingen

- PASS har direkte indflydelse på egne informationsmidler, så PASS kan selv styre informationerne fra PASS samt træffe beslutning om indretningen af en række administrative procedure.
- Eventuelle lokale administrative procedure, der er uhensigtsmæssige, bør blive opfanget i dialogen med de lokale uddannelsesudvalg.

Afledte virkninger

For de uddannelsessøgende

De uddannelsessøgende vil opleve en bedre kvalitet, hvis de administrative procedurer ved tilmelding til en uddannelse, at finde rundt i uddannelsesudbuddet er enkel og overskuelig.

For arbejdspladserne

Arbejdspladserne vil opleve det som bedre kvalitet, hvis de administrative procedurer ikke giver anledning til unødige arbejdsgange på arbejdspladserne, og ikke begrænser virksomhedernes tilskyndelse til at ansætte elever.

Tilsvarende er det god kvalitet, hvis arbejdspladserne nemt og enkelt kan finde den relevante information, som de har brug for.